

درگذشت صدایی ماندگار در دهه فجر

در پی درگذشت جمشید جم، خواننده سرود یار دبستانی من و از همکاران رادیو، رئیس سازمان صداوسیما و معاون صدای رسانه ملی در پیامی، درگذشت وی را تسلیت گفتند. در پیام تسلیت پیمان جبلی، رئیس رسانه ملی آمده است: در آستانه دهه فجر و سالگرد پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی، جامعه هنری انقلابی کشورمان یکی از هنرمندان خاطره ساز را از دست داد. درگذشت جمشید جم که با خواندن سرود «یار

دبستانی من» از جمله صداهای ماندگار و از چهره های محبوب رادیویی به شمار می آمد، به خانواده، دوستان و علاقه مندان وی تسلیت گفته و از خداوند منان برای آن عزیز، رحمت واسعه الهی و برای بازماندگان، صبری جزیل مسالت می نمایم. در همین رابطه، علی بخشی زاده، معاون صدای رسانه ملی هم با تسلیت درگذشت این هنرمند عنوان کرده است: سخت است قلم زدن درباره فقدان هنرمندی از خانواده رادیو؛ صدایی گرم که

با ترانه «یار دبستانی من» تا همیشه ماندگار و بر خاطر همگان حک شده است. اینجانب، فقدان اندوه بار استاد خوش قریحه، جمشید جم را به جامعه فرهنگی ایران به ویژه هنرمندان و همکاران و خانواده محترم آن مرحوم، تسلیت می گویم و از درگاه خداوند متعال برای ایشان، رحمت و مغفرت الهی، و برای بازماندگان صبر و سلامت مسالت دارم.

گزارش «جام جم» از پشت صحنه سریال تازه شبکه ۲ سیما که پخش آن از امشب شروع می شود

۹۰ شب با چرخ گردون

فرزاد اسدیان

زینب علینور هورانی
آغوه رسانه

اگر به خاطر داشته باشید و از بیننده ها و مخاطبان سریال های تلویزیونی هم باشید، در دهه های گذشته مجموعه های طنز ۹۰ شبی روی آنتن شبکه های مختلف سیما می رفت که مخاطبان بسیاری داشت و تمام اعضای خانواده را دور هم جمع می کرد تا در کنار هم از تماشای سریال ها لذت ببرند. اما با گذشت زمان و تغییر ذائقه مخاطبان تلویزیون، رویکرد سریال سازها نیز تغییر کرد. در جدول پخش سریال ها هم تغییراتی ایجاد شد و سریال ها از پخش هفته ای یک بار به پخش هر شبی تغییر پیدا کرد تا این که مرکز سیمیرغ معاونت سیما شکل گرفت و مجموعه «چرخ گردون» نخستین طنز ۹۰ شبی است که به سفارش این مرکز تولید می شود و قرار است از شبکه دو پخش شود. مجموعه ای به کارگردانی جواد مزداآبادی و تهیه کنندگی سعید مرادی که داستان دورق یک کاری با بازی علیرضا خمسه و حمید لولایی را روایت می کند که قرار است با ماجراهای کمدی که این دو نفر و خانواده های شان در داستان خلق می کنند، خاطرات شیرین طنزهای ۹۰ شبی دهه های گذشته را برای ما زنده کنند. تصویربرداری این مجموعه در حال انجام است و گروه سازنده این مجموعه از تابستان امسال در پارک لاله مستقر بودند و سکانس های اصلی این کار را در این لوکیشن مقابل دوربین بردند. فصل اول مجموعه نمایشی چرخ گردون که به تهیه کنندگی سعید مرادی، نویسندگی و کارگردانی جواد مزداآبادی در مرکز سیمیرغ صداوسیما تهیه و تولید شده است، از شنبه ۱۴ بهمن شبیه تا چهارشنبه ساعت ۲۱ و ۳۰ دقیقه در ۳۰ قسمت میزبان مخاطبان شبکه دو سیما خواهد بود. جام جم با تهیه کننده، مدیر تصویربرداری و علیرضا خمسه و حمید لولایی بازیگران اصلی چرخ گردون گفت وگو کرده و گزارشی از روند تولید آن داشته که در ادامه می خوانید.

یک همزیستی مسالمت آمیز

پارک لاله یکی از لوکیشن های اصلی و ثابت این مجموعه است که گروه تهیه و تولید چند ماهی در نقاط مختلف این پارک مشغول تصویربرداری بودند و بازیگران نقش های اصل این سریال هم در این پارک مقابل دوربین رفته اند. قسمت پایانی فصل اول سریال اواسط ماه تصویربرداری شد. ما مدتی پیش به پشت صحنه آن در پارک لاله سرزدیم، به گفت و عوالم برخی لوکیشن های این مجموعه در پارک بازسازی هم شده است اما یکی از نکات جالبی که این پارک دارد و به آن شناخته می شود، وجود گریه هایی است که در این پارک زندگی می کند و به خاطر دوستی که با انسان ها دارند، خیلی راحت با هر کسی که وارد این پارک می شود، احساس دوستی و نزدیکی می کنند. اتفاقا وقتی از عوامل درباره مزاحمت این موجودات دوست داشتنی سؤال می کنیم، می گویند که اصل مزاحمتی برای فیلمبرداری ندارند و اتفاقا فضا را طبیعی تر و ملموس تر می کنند. حتی عایران هم به راحتی از مقابل دوربین عبور می کنند و کارگردان کات نمی دهد و بازیگران هم به کار خودشان ادامه می دهند. در ساعاتی که ما برای گزارش از سریال در پشت صحنه آن بودیم، بارها گریه های رنگارنگ از نژادهای مختلف مقابل دوربین حرکت یا بازی می کردند؛ بدون این که کات داده شود یا تمرکز بازیگران و عوامل به هم بریزد. می توان گفت یک همزیستی مسالمت آمیزی بین انسان ها و گریه ها در این لوکیشن شکل گرفته است. حتی عده ای روی آنها اسم گذاشته اند و آنها را بانام های مختلف صدا می زنند.

۴۴ لوکیشن در یک پارک

حمید لولایی، علیرضا خمسه، آیدا ابراهیمی، ماهک حسینی، سهیل میرزاآقایی و حمید حافظ شجری بازیگرانی هستند که در این لوکیشن حضور دارند و بازی می کنند. یکی از عوامل می گوید در این پارک ۴۴ لوکیشن اصلی طراحی و برخی مکان ها هم برای این سریال بازسازی شده است. از جمله دستشویی پارک که دیوارهایش کاملا رنگ شده است. نکته جالب دیگر قرار گرفتن علیرضا خمسه و حمید لولایی در کنار هم است که هر کدام شان وزنه ای در کمدی و طنز محسوب می شوند. بنابراین می توان منتظر یک مجموعه کمدی جذاب و دیدنی بود. در بخشی از پارک که گروه مستقر شده اند، چادری کشیده شده تا دوربین ها از باران در امان باشند. روی زمین هم تراولینگ قرار دارد که دوربین روی آن حرکت می کند. عوامل هم در زوایای مختلف این لوکیشن و خارج از قاب تصویر مستقر هستند. سکانس از این سریال مقابل دوربین می رود که در آن حمید لولایی به اتفاق دو دختر و یک پسر جوان که جزو چهره های جدید این سریال هستند، بازی دارند. آنها باید همزمان که از پله های سنگی پارک پایین می آیند، دیالوگ های شان را هم بگویند که به دلیل حساسیت کارگردان، این سکانس بارها تکرار می شود. تهیه کننده هم گوشه ای ایستاده و از دور نظاره گر است. مدام آفتاب سایه می شود و با نزدیک شدن به غروب آفتاب، هوا سردتر می شود. چند سکانس دیگر ضبط شده و هوا رو به تاریکی است که گروه دست از کار می کشد و همه می روند تا خودشان را برای روز بعد آماده کنند. البته به جز کارگردان که برای تدوین باید به دفتر کارش برود.

ایرانی کوچک را در یک پارک ترسیم کردیم

سعید مرادی، تهیه کننده مجموعه هایی چون «بانوی سردار» و «دیگری» این بار سراغ یک اثر طنز رفته است که در این باره به جام جم می گوید: من بعد از سریال تاریخی بانوی سردار، دو اثر دیگر ساختم که محصول برون مرزی سازمان اوج و ملودرام های اجتماعی بود که در کشور افغانستان تولید شد. سریال «گل گنج» به کارگردانی آقای معریان در حال فیلمبرداری است. از این رو تهیه کننده تابع تصمیم سفارش دهنده است و به همین دلیل است که زائر کارها با هم متفاوت است. وی در ادامه درباره ویژگی های این مجموعه توضیح می دهد: پس از تأسیس مرکز سیمیرغ و تفکیک آثار و تولیدات، ماموریت مرکز سیمیرغ به این سمت رفت که آثار سیتکام و هرسبی در دستور کارشان قرار بگیرد. بعد از این که مطرح شد، اولویت اصلی ما این بود که جامعه کوچکی را در قالب یک پارک به تصویر بکشیم. البته کار ما فرمول و فرمت سیتکام را ندارد. یعنی کار در یک لوکیشن ۳۳ هکتاری است و بیش از ۴۰ لوکیشن در این پارک به سریال اختصاص دادیم. ضمن این که

ما طیف های مختلف سنی و تحصیلی را در این پارک می بینیم. مرادی همچنین می افزاید: بعد از پیشنهادی که از طرف آقای جلیلی مطرح شد، ما به شکل پژوهش میدانی در پارک قرار گرفتیم و متوجه شدیم کودکان و نوجوانان بسیاری از صبح تا غروب در این پارک حضور دارند و خدمات می گیرند تا طیف های مختلف سنی. همین مسأله باعث شد ما این افراد را در پارک ببینیم و الگوبرداری کنیم و اینجا را به عنوان یک ایران کوچک ببینیم.

از طرفی ما در اینجا گاهی آیین ها و رسوم ملی را می بینیم که ما در فیلمنامه هم گنجاندیم. البته ممکن است در روند تولید مشکلاتی را در پی داشته باشد و باعث کند شدن روند تولید شود اما در بخش فیلمنامه این الگو گرفتن ها و پژوهش میدانی باعث شد تا ما همه طبقات اجتماعی و سنی را در سریال بگنجانیم.

به هر حال در یک شرایطی هستیم به لحاظ طبقه سنی در کشورمان که بحث کنسئالان مان را در سطح کشور داریم که نویسندگان به این موضوع خیلی پرداختند. از این روی می توانم بگویم در این مجموعه به نوعی، به برخی از آسیب های اجتماعی را با زبان طنز بررسی کردیم؛ مثل بیکاری، مواد مخدر و... این تهیه کننده در بخش دیگری از این گفت وگو عنوان می کند: ما تلاش کردیم اثرمان صرفا یک طنز موقعیت نباشد، بلکه یک اثر شیرین اجتماعی سرگرم کننده باشد.

وی درباره همکاری اش با جواد مزداآبادی به عنوان کارگردان سریال هم توضیح می دهد: من پیش از این با آقای مزداآبادی در یک مجموعه اپیزودیک همکاری داشتم که ایشان چند اپیزود از مجموعه را

کارگردانی کرده بود. به همین دلیل این توافق و تفاهم در کار باعث همکاری مجدد شد.

مرادی همچنین درباره انتخاب بازیگران و حضور لولایی و خمسه در کنار هم بیان می کند: پس از جریان تحول در سازمان، اولویت هایی تعریف شد. از طرفی من مرادی همچنین درباره انتخاب بازیگران و حضور لولایی و خمسه در کنار هم بیان می کند: پس از جریان تحول در سازمان، اولویت هایی تعریف شد. از طرفی من

چهره ها

سریال هایی از جنس مردم

حمید لولایی که نقش کریم آشی را در این سریال بازی می کند، به دلیل این که می خواست زودتر به کار دیگری برسد، در گفت وگو با جام جم به همین جمله بسنده کرد: امیدوارم مخاطبان قبلی با دیدن چرخ گردون خاطره کارهای قبلی من برای شان تکرار شود. برای همه مردم عزیزم، آرزوی موفقیت دارم، شاد باشید. همچنین علیرضا خمسه که نقش غلام عدسی را بازی می کند، در گفت وگو با جام جم از بازگشت سریال های طنز ساخته شدن این گونه های نمایشی استقبال کرد و به این نکته تأکید داشت که مردم به طنزهای اجتماعی خوب و باشناخ نیاز دارند و اگر برخی از کارهای کمدی تلویزیون توانست از توفیق زیادی برخوردار شود به این خاطر بود که کارهایی از جنس مردم ساخته می شد.

هم می سازند، آیا این موضوع کار را برای شماسخت تر نمی کند هم می گوید: اساسا هر برنامه سازی از ابتدا تصورش این است که یک اثر قابل قبول و پربیننده تولید کند. به هر حال برنامه سازی در تلویزیون یک قواعدی دارد؛ یکی از آن قواعد، شناخت مخاطب و ایجاد جذابیت و اولویت سفارش دهنده است. ما هم سعی کردیم در این کار فاکتورهای لازم برای جذب مخاطب را ایجاد کنیم؛ چه در فیلمنامه و چه در انتخاب بازیگران و....

تصویربرداری در فصول مختلف

حسین ناظریان یکی از مدیران تصویربرداری با سابقه تلویزیون است؛ از جمله مجموعه های: سه دونگ سه دونگ، محکومین و چشم بندی. وی که مدیر تصویربرداری این مجموعه است، در گفت وگو با جام جم درباره سختی های کار در لوکیشن پارک بیان می کند: اتفاقا خوشحالم که اغلب در کارهای سخت حضور دارم. اغلب لوکیشن های این مجموعه هم در پارک و فضای باز است. ضمن این که به خاطر تغییر فصل در پارک مدام آفتاب و سایه می شود. البته بچه ها زودتر می آیند و با بارچه سعی می کنند مشکلات نورپردازی را رفع کنند.

وی ادامه می دهد: حتی ما در بازیگری هم کار می کردیم. با این حال تلاش کردیم تغییر وضعیت آب و هوایی و تغییر فصل به کار لطمه ای وارد نکند. با این حال چنین شرایطی کار ما را سخت تر می کند و اصولا کار کردن در چنین فضایی خیلی سخت تر از کارهایی است که در آپارتمان و فضاهای بسته ضبط می شود. از آنجاکه این سریال چهره های جوان بازیگر هم دارد، ناظریان درباره همکاری با آنها و این که جوان و تازه کار هستند و تأثیرش روی کار تصویربرداری و پیدا کردن قاب دوربین هم می گوید: به خاطر علاقه و اشتیاقی که به کارشان دارند، بسیار دل به کار می دهند و به راهنمایی های ما توجه می کنند. چون انگیزه دارند و می خواهند مطرح شوند، به نکات فنی کار هم توجه می کنند. اتفاقا برخی از هنرمندانی که مدعی هستند، کار کردن با آنها خیلی سخت تر است. بنابراین من در کار کردن با جوان ها راحت ترم. چون خام هستند، می توان به آنها شکل داد. وی درباره همکاری اش با جواد مزداآبادی و نگاه و سلیقه مشترکی که با هم در کار دارند می گوید:

ما سال های بسیاری است که با هم کار می کنیم. مهم ترین ویژگی ایشان که خیلی به من هم نزدیک است، صبوری است و من این صبوری را در کار دوست دارم. خودم هم آدم صبوری هستم و از کار کردن در چنین فضایی لذت می برم. ناظریان در پایان درباره همکاری اش با تهیه کننده بیان می کند: این اولین سریالی است که باهم کار می کنیم و به نظرم بسیار آدم با اخلاقی است و امکاناتی را که ما برای یک کار نود قسمتی می خواستیم برایمان مهیا کرده است.

